

Bölüm 2

TÜRKİYE’DE GELENEKSEL TEDAVİDE TANSİYON DÜŞÜRÜCÜ OLARAK KULLANILAN BİTKİLER

Gökçe YURTTAŞ GELMEZ¹
Gülay MELİKOĞLU²

GİRİŞ

Bitkiler uzun yıllardır çeşitli hastalıklara karşı tedavi edici olarak kullanılmaktadır. Yurdumuzda da geçmiş çağlardan beri bitkiler tıbbi, kozmetik ve gıda sektörlerinde kullanılmaktadır. Ülkemiz flora zenginliği açısından dünyada önde gelen ülkeler arasındadır. Buna bağlı olarak tıbbi bitkilerin tedavi edici amaçla halk arasında kullanımı da yaygın olarak gözlenebilmektedir. Yapılan etnobotanik çalışmalarda geleneksel kullanımı olan bitkilere ulaşılabilir. Ülkemizde hipertansiyon, kalp rahatsızlıkları, diyabet gibi hastalıkların yanı sıra soğuk algınlığı, diyare, çeşitli cilt hastalıkları gibi pek çok rahatsızlıkta geleneksel bitkisel tedavi yöntemlerinden faydalanılmaktadır. Tedavi sürecinde dikkat edilecek husus bitkinin doğru tayin edilmesi, doğru zamanda toplanması ve muhafazası, bitkinin hangi kısmının kullanılacağıнын tayini, bitkisel preparatın hazırlama şeklinin bitkiye uygun olarak yapılmasıdır. Bazı droglar doğrudan tüketildiği gibi bazıları suyla kaynatılarak veya suda bekletilip süzülerek hazırlanır. Bazı droglar pişirilerek hazırlanabilir ve dahilen veya haricen uygulanabilir.

¹ Uzm. Ecz., İstanbul Üniversitesi, gokce_yurttas@hotmail.com

² Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi, gulaymelikoglu@hotmail.com

Bu çalışmada Türkiye’ de geleneksel tedavide tansiyon düşürücü olarak kullanılan 39 bitki saptanmıştır. Bu bitkilerin bilimsel ve yöresel isimleri, familya bilgisi, hipertansiyon tedavisinde kullanılan kısmı, hazırlama yöntemi ve kullanılışı Tablo 1 de verilmiştir.

SONUÇ

Hipertansiyon önemli bir sağlık problemidir. Arterial kan basıncının yükselmesiyle karakterize olan kalp-damar hastalığıdır. Oluşumu yaş ilerledikçe artmaktadır. Dünya’ da nüfusun giderek yaşlanması, hipertansiyon prevalansının da giderek artmasına neden olmaktadır. Ülke, ırk, cinsiyet, sosyoekonomik düzey hipertansiyon görülme sıklığında değişkenlik oluşturan faktörlerdir.

Bu çalışmada Türkiye’de geleneksel tedavide tansiyon düşürücü olarak kullanılan bitkiler saptanmıştır. Bitkiler Latince ve Türkçe isimleri, ait olduğu familyalar, drog olarak kullanılan kısımları, yöresel isimleri, hipertansiyon tedavisinde geleneksel kullanımları araştırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hipertansiyon, geleneksel, etnobotanik

KAYNAKLAR

1. Ulusal Tez Merkezi.
2. Yurttaş Gelmez, G. (2018). Türkiye’de Geleneksel Tedavide Tansiyon Düşürücü Olarak Kullanılan Bitkiler, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.